

la informilo

ISSN:0291-6037

informbulteno pri esperanto

bulletin bilingue d'information sur l'espéranto

eldonisto:

KULTURA ESPERANTO-FEDERACIO DE ORIENTA FRANCIIO

FEDERATION CULTURELLE FRANCE-EST POUR L'ESPERANTO

MAISON DES JEUNES ET DE LA CULTURE Ph.DESFORGES

27, Rue de la République, F-54000 NANCY

PCK - CCP: 1997-72 W NANCY

nouvelle série

trimestriel

3e trimestre 1987

n° 59

abonnement

un an: 40 F

jara abono
por eksterlando:

50FF aŭ 15 R.Koj

ANTO-FLASH... ESPERANTO-FLASH... ESPERANTO

CONGRES JUBILAIRE RECORD A VARSOVIE

5946 participants de 73 pays !...

Le 72ème CONGRES MONDIAL d'ESPERANTO qui vient de tenir ses assises à VARSOVIE du 25 juillet au 1er août fêtait le centenaire de la parution de la première brochure publiée par le Dr ZAMENHOF, sous le pseudonyme de Doktoro ESPERANTO. Ce Congrès du centenaire est le plus imposant jamais vu! fait sans précédent, le nombre des participants était tel, qu'il fallut organiser deux séances inaugurales! Le Président du Parlement polonais, Roman MALINOWSKI, qui avait accordé son haut patronage au Congrès, a assisté en personne aux deux séances, ainsi qu'à un certain nombre d'autres manifestations dans le ca-

URGENT: Envoi de votre adhésion au 25ème STAGE d'ESPERANTO PARLE!

dre du Congrès, montrant ainsi tout l'intérêt qu'il porte à la Langue Internationale.

Pour la première fois le Secrétaire général des Nations-Unies s'était fait représenter. Le Président précité et le représentant ont souligné dans leurs allocutions la valeur morale et pratique de l'Espéranto, un des facteurs de la paix. Les ambassadeurs d'une vingtaine de pays ou leurs représentants assistaient à l'inauguration. Parmi les congressistes on notait la présence de plusieurs membres de la famille ZAMENHOF, dont un petit-fils de l'initiateur de la Langue Internationale, Ludwik Zaleski-Zamenhof qui vit actuellement à PARIS.

L'Association universelle d'Espéranto avait fait un effort tout particulier en cette année du centenaire pour que l'E° montre un visage universel: des espérantophones de 11 pays d'Afrique ont pu participer pour la première fois à un Congrès Mondial d'Espéranto. La délégation japonaise était parmi les plus nombreuses. Comme les années précédentes sont venus des espérantophones du Brésil, d'Iran, etc., mais aussi de l'Inde du Pakistan et de pays d'Europe peu souvent représentés comme l'Irlande ou l'Albanie.

La délégation française comptait 250 personnes dont Jean-louis Texier et Barbara Despiney, membres du Bureau de l'Association Universelle d'Espéranto, Jean-Pierre Danvy et Claude Nourmont, respectivement vice-président et secrétaire générale de l'UNION FRANCAISE POUR L'ESPERANTO.

Congrès imposant non seulement par le nombre et la diversité des participants mais aussi par le nombre et la diversité des manifestations: séances de travail du Comité de UEA bien sûr, Commissions, réunions spécialisées (journées de l'Enseignement, des scientifiques, des médecins, des philosophes, des ornithologues...), Université Internationale (cycle de 24 conférences présentées par des Professeurs de 17 pays différents), conférence d'espérantologie consacrée aux divers aspects -linguistique, culturel, historique et sociologique- du développement de la Langue Internationale, réunions de différents groupes religieux, d'associations à vocation économique, Congrès des enfants etc... Une mention particulière au festival de théâtre et de musique ou des artistes des cinq continents -en tout plus de 600 exécutants professionnels et amateurs- ont fait montre de leur talent au cours de spectacles en tous genres: folklore, théâtre, marionnettes, soirée d'opéra, soirée rock, récitals... avec en vedette, Joëlle RABU, chanteuse canadienne d'expression française, qui chante aussi en Espéranto! Projection de plusieurs films en espéranto, entre autres un film sur les châteaux de la Loire et un sur le centenaire de l'espéranto (tourné dans 14 pays dont la France).

La traditionnelle journée d'excursions a conduit cette année une grande partie des congressistes à BIALYSTOK, ville natale du Dr Zamenhof. Au passage une halte avait lieu au camp de TREBLINKA où disparurent deux filles de Zamenhof, Sofia et Lydia. Le Président du Parlement polonais a proposé de créer dans la ville natale de Zamenhof un Centre International d'Etudes et de Culture Espérantistes, proposition qui a été chaleureusement accueillie par l'ensemble des congressistes. *

Ce grand rassemblement mondial a montré que la langue internationale Espéranto est une centenaire qui se porte bien: au-delà de toutes les manifestations officielles, vivre une semaine, sans barrière linguistique, avec des gens venus d'horizons culturels très différents est une expérience qui n'étonne plus les espérantophones, habitués à cette convivialité extraordinaire, mais qui a pu étonner les quelques 145 journalistes qui ont couvert l'évènement.

*

= DECLARATION DE BYALYSTOK

De BIALYSTOK, ville natale du créateur de l'Espéranto, Ludwig ZAMENHOF, l'une des plus grandes personnalités humanistes de notre époque, les participants du 72ème CONGRES MONDIAL d'ESPERANTO adressent la Déclaration suivante aux chefs d'Etat et aux gouvernements du monde entier à l'occasion du centenaire de la langue Internationale:

- 1 = L'une des causes principales de l'inimitié entre les divers pays du monde est le manque de connaissance réciproque. Ceux qui ne se connaissent pas tombent facilement dans le piège des préjugés et des incompréhensions.
- 2 = Bien que les systèmes éducatifs des différents pays puissent faire beaucoup pour développer dans l'esprit de leurs étudiants le désir d'information et l'ouverture aux autres peuples, les contacts directs ont plus de valeur que les leçons abstraites.
- 3 = Bien que la presse et les autres moyens de communication puissent aider tous les citoyens à s'informer sur les autres peuples, une communication directe entre les hommes des différents pays est la meilleure manière de détruire les préjugés et de renforcer la compréhension.

4 = Le contact direct requiert une langue commune. Si les hommes parlent des langues différentes, ils ne peuvent communiquer de façon directe. Bien que l'apprentissage d'autres langues nationales soit une manière valable de remédier à ce problème, la langue internationale Espéranto est une méthode particulièrement facile et efficace pour atteindre la compréhension internationale à l'échelle mondiale, et c'est la meilleure prédeutique à un apprentissage des langues.

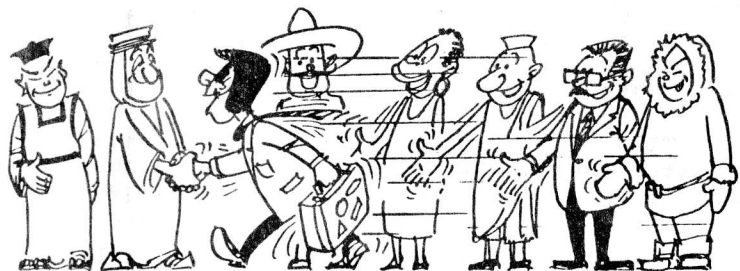
5 = L'espéranto, par sa simplicité, sa logique et sa structure, est non seulement une langue qui convient pour un enseignement généralisé, comme seconde langue pour tous, mais en cent ans d'utilisation dans tous les domaines de l'activité humaine, elle est devenue pleinement expressive et adaptable, et ses locuteurs sont répartis sur presque toute la planète.

6 = Les problèmes mondiaux, qui doivent être abordés à l'échelle planétaire, sont de plus nombreux. Les problèmes de développement économique, de désarmement, de nutrition, de santé, d'analphabétisme de protection de l'environnement, etc., doivent être abordés de façon commune et égalitaire, par le moyen d'une communication directe dans une langue commune. La maîtrise et la solution de ces problèmes ne peut se faire efficacement que par la participation totale des citoyens à tous les niveaux.

7 = Pour ces raisons, nous recommandons aux chefs d'Etats, aux gouvernements et aux autorités compétentes de tous les pays de mettre l'Espéranto au programme des écoles, et de permettre les échanges humains directs entre leurs citoyens et les hommes des autres pays au moyen de la langue internationale.

8 = Nous sommes convaincus que de cet échange direct naîtra une intercompréhension plus claire entre les hommes de tous les pays. Cela permettra de réduire les tensions, d'élargir l'ouverture aux autres peuples et de vivre dans un monde plus pacifique et plus libre.

Nous invitons tous les hommes de bonne volonté qui sont d'accord avec ces principes, à souscrire à cette Déclaration et à promouvoir la compréhension entre tous les hommes du monde.

C'EST AUSSI UNE FORME DE TOURISME TOTALEMENT INÉDITE

L'espéranto vous assure une **activité touristique individuelle**, ou liée à une agence privée, ou en commun avec d'autres espérantistes selon votre choix.

Vous rencontrerez votre ou vos correspondants, et vous découvrirez avec eux de façon personnelle, **les hommes, leurs coutumes, leurs pays**.

Vous allez assister à des manifestations inoubliables : l'Association Universelle tient son congrès **chaque année dans un pays nouveau** : Vancouver en 1984, Augsburg en 1985, Pékin en 1986, Varsovie en 1987, Rotterdam en 1988, Brighton en 1989, Abidjan en 1990... et des dizaines de congrès moins importants à l'échelle des continents ont lieu tout au long de l'année. Dans le cadre de ces congrès : théâtre, cinéma, conférences, jeux, concerts, bals, festivals, concours, librairie... avec des excursions possibles tous les jours... et sur trois semaines souvent, si on le désire, pour visiter le pays. Vous serez captivé par cette atmosphère exceptionnelle de **monde sans frontière linguistique**. Les congrès moins importants regroupent souvent les jeunes, les médecins, les enseignants, les cheminots, les handicapés...

dessin et texte extraits d'une excellente brochure informative récemment éditée par l'UNION FRANCAISE POUR L'ESPERANTO, intitulée "L'ESPERANTO..."

...CA MARCHE!"

prix: 8F + frais d'envoi
50 ex.: 6F x 50... + fr.

Un nouveau service de
L'UNION FRANCAISE POUR L'ESPERANTO

Sous le titre "LETTRE DE L'ESPERANTO", l'U.F.E. fait parvenir chaque semaine, à toutes les agences de presse françaises, à tous les organes principaux de presse, à toutes les rédactions de bulletins des Fédérations de l'Union, une série de communiqués dont nos lecteurs trouveront ci-dessous un échantillon. Il s'agit là d'une information permanente et actualisée, dont l'exploitation systématique ne peut que contribuer à faire progresser le mouvement espérantiste en France.

FRANCE-INTER (émission "Hier à la Une" du 16.05.87). L'Ancien Président de l'Académie Mondiale d'Espéranto, Gaston Waringhien a tenu à féliciter Bernard Léger, responsable de l'information de l'Union Française pour l'Espéranto pour la qualité de l'émission à la préparation de laquelle il a largement contribué par l'illustration musicale, les échos d'une soirée du groupe de conversation au siège de UFE et une longue interview.

STAGE du 19 au 26 juillet proposé par Lou Valat, Saint Gervais de Calberte, 48240 Saint-Privat de Vallongue, tél 66 45 90 81. Apprentissage oral et écrit; 4 heures par jour; jeux, graphisme, théâtre parlé.

RADIO-VATICAN utilise l'anglais, l'hébreu, le suédois, le japonais et l'espéranto pour collecter de l'argent en vue d'aider la radio du Pape. CCP 55 11 000 I pour Radio-Vatican, I-00120 CIVITO .

DEPART DE LA CARAVANE AUTOMOBILE pour le congrès universel de Varsovie le 14 juillet à Gray . Les automobilistes qui préfèrent voyager ensemble à travers les pays de l'Est, camper et prendre le chemin des écoliers pour atteindre la capitale polonaise, s'arrêteront au passage chez des espérantistes.

COURS UNIVERSITAIRES D'ETE: à l'Université de Liège, Sart-Tilmant du 6 au 18 juillet
à Hankoniemi (Finlande) du 12 au 18, semaine internationale sur la Baltique " Cent ans d'histoire et culture"
à Veliko Tirnovo (Bulgarie) du 11 au 17, Cinquième Université d'Eté.

T-SHIRT en deux tailles (moyen et grand), il porte l'inscription humoristique "Esperanto por la Paco" où le P a été barré et remplacé par "k". En vente au prix de 60 f (plus 10 f de port) chez JEFO, ou sa secrétaire Aline Boulet 41 rue de Cronstadt 75015 PARIS.

Dictionnaire Etymologique des noms géographiques: dans les "Brèves du Commissariat Général de la Langue Française", on peut lire qu'André Cherpillod, membre du Conseil d'Administration de UFE vient de publier cet important dictionnaire chez Masson, 120 Bd Saint-Germain, 75280 PARIS CEDEX 06.

la FONDATION POUR L'EUROPE 6, bd Edgard Quinet, 75014 Paris propose sur Minitel des informations en anglais, allemand, espagnol, italien, portugais, polonais et espéranto. Code d'accès: 36 15 BSR.

BOURESSE: du 23 au 28 juillet, nouveau stage spécialisé à l'attention des rédacteurs de bulletins régionaux ou nationaux. Pour tous ces journalistes amateurs, conseils pour la mise en page, la composition, la présentation d'un journal .

GRESILLON: à la Maison culturelle du 23 juillet au 13 août, nouvelle session de cours intensifs dans le magnifique cadre du château et du parc dans lequel vient d'être érigée une stèle commémorant les cent ans de la langue internationale .

LA CHAUX de FONDS: du 20 au 25 juillet le Centre Espérantiste culturel KCE propose dans le Jura suisse des cours de biologie: "Singes africains et hommes préhistoriques" ainsi qu'une réflexion sur la nomenclature de la faune et de la flore .

PISANICA (Bulgarie): du 21 au 30; quatrième rencontre internationale de pionniers. Si cette rencontre concerne surtout les pays de l'Europe de l'est, il n'en demeure pas moins que les problèmes linguistiques sont tout aussi importants entre enfants d'Allemagne de l'Est, Hongrie ou Pologne .

NOUVEAU TIMBRE POUR LE CENTENAIRE, émis le 7 juillet par la RDA, ce bloc philatélique à 85 pfenings comprend un timbre à l'effigie de Louis-Lazare Zamenhof; il est posé sur un globe terrestre autour duquel on peut lire en allemand et espéranto "l'espéranto au service du monde", "pour l'amitié entre les peuples", "sans paix, pas d'avenir". Les philatélistes peuvent le commander à UFE .

STAGE INTENSIF: organisé au Cercle Européen pour la Propagation des Arts à Luxembourg, il a réuni du 7 au 12 août des élèves de quatre pays (Angleterre, Belgique, Italie et Luxembourg). Le professeur, Anne Tilmont est chargée des relations avec le Parlement Européen.

RENCONTRE INTERNATIONALE DE JEUNES: à Créon, près de Bordeaux l'association des jeunes anationalistes a tenu son congrès avant la grande rencontre de Boulogne-sur-Mer.

SEMINAIRE LITTERAIRE à Barlaston (Grande-Bretagne) du 8 au 14 août, en présence des ténors de la littérature originale en espéranto (W. Auld, M. Boulton) alors qu'à La Chaux de Fonds (Suisse) du 11 au 15 un stage avait pour thème "A lire en espéranto".

ZAGREB: du 2 au 9 août se tient à Zagreb (Yougoslavie) le festival de théâtre "Cent ans de culture espérantophone". Une occasion unique de voir 11 pièces de théâtre, 8 spectacles de marionnettes; d'écouter plusieurs concerts. Parallèlement se tient un symposium scientifique et une exposition sur l'espéranto. Une façon d'illustrer le combat aujourd'hui centenaire des espérantophones de tous pays pour un nouvel ordre culturel. "Non à un seul type de culture, oui à la diversité culturelle". On notera aussi la programme consacré à l'espéranto à la télé, la radio et au cinéma. En cette période de vacances, excursions diverses, fête au village, spectacle folklorique, foire à la brocante d'objets divers liés à l'espéranto, ont aussi connu un vif succès .

BERLIN-OUEST: sur le chemin du retour, du 1er au 8 août, la rencontre réservée plus particulièrement aux jeunes était axée sur "Les Murs".

UN FILM HONGROIS SOUS-TITRE EN ESPÉRANTO: "En Europe, quelque part", retrace l'histoire des enfants de la guerre, abandonnés ou orphelins qui vont réapprendre à vivre et à travailler ensemble. La version en espéranto a été réalisée grâce aux nombreux enfants espérantophones qui ont prêté leurs voix .

CINQUANTIÈME TIMBRE SUR L'ESPERANTO: il vient d'être émis par la Chine Populaire. D'une valeur de 8 yans, il représente le globe terrestre et porte le logo du centenaire .

LIVRE d'ENFANT: le nombre d'enfants bilingues (langue nationale/espéranto) est en augmentation, mais les ouvrages pour cette catégorie de lecteurs sont encore assez rares. "Venis vespero" ("Vint le soir") d'Amri Wandel (USA) sera sans doute le best-seller de la rencontre entre familles espérantophones qui se tient cette année du 9 au 16 août à ÖRSZENPETER (Hongrie).

ZILINA (Tchécoslovaquie) pour tous ceux qui veulent profiter des avantages de la langue internationale pour des vacances sportives, du 2 au 8, tourisme, excursions et randonnées diverses .

En France, on peut apprendre l'espéranto dans la Maison Culturelle du Château de Grésillon, à Bauge (Maine et Loire) . Tandis qu'à BOURESSE, au centre culturel Kvinpetalo, du 30 juillet au 4 août, se tient un séminaire " Histoire de la Communauté espérantophone " et du 6 au 11 un stage de formation d'acteurs radio-phoniques (en espéranto, évidemment) .

CANDIDE, DEUX FOIS PRIME A ZAGREB: dans le cadre du 20ème Festival International de la Marionnette qui s'est tenu à Zagreb du 2 au 12 août, la Compagnie André Morel de Morières les Avignon s'est vu décerner le Premier Prix de la meilleure utilisation scénique de l'espéranto, et André Morel lui-même a reçu des mains du jury international le Prix du meilleur acteur espérantophone. Le prix attribué par le jury d'enfants de 4 à 14 ans venus d'Europe, Japon et Canada, est allé aux professionnels de Tomsk (URSS) pour "Le sel russe".

UNE COPRODUCTION BULGARO-POLONAISE: deux firmes cinématographiques ont réalisé en coproduction un film original sur l'espéranto. Roman Dobrzynski, de la télévision polonaise, en était l'un des réalisateurs. Présenté aux 6000 participants du Congrès Universel à Varsovie, ce film 16 mm sera bientôt disponible sur vidéocassette .

L'ESPERANTO à l'OFFICE DU TOURISME COREEN: l'office de tourisme coréen vient de reconnaître l'espéranto comme l'une de ses langues officielles et a choisi 28 interprètes demeurant à Séoul pour venir en aide aux touristes espérantophones. Cette décision fait sans doute suite à la Résolution de Manille pour un tourisme personnalisé.

RENCONTRE NIPPO-COREENNE: à Biwa du 14 au 16 août vient de se tenir la 5ème rencontre de jeunes sur le thème " Corée et Japon: ressemblances et différences". On envisage à l'avenir d'ouvrir ces rencontres aux Chinois et autres jeunes de l'Asie du Sud-Est.

RENCONTRES d'ETE: à Grésillon, près de Baugé du 13 au 30 août " Etude et pratique de l'espéranto"; dans les monts Börzsöny (Hongrie) du 16 au 23 août, rencontre amicale; à Kioto (Japon) du 13 au 16 août, école d'été.

METHODE DIRECTE A BRUXELLES: organisé en collaboration avec la Ligue Internationale des Enseignants Espérantophones et l'Institut Cseh, un séminaire pour futurs enseignants par cette méthode, particulièrement adaptée lorsque l'enseignant ignore la langue de l'apprenant, se tient à Bruxelles du 24 au 30 août. Afin de permettre la participation active de tous, les groupes sont limités à 10 personnes.

L'ART de la TRADUCTION: Au centre Culturel d'Espéranto de la Chaux de Fonds (Suisse) vient de se tenir du 17 au 22 août un colloque sur "L'art de la traduction" auquel participaient pour le français, Georges Lagrange, pour l'allemand Dirk Willkommen et pour l'italien Giorgio Silfer.

SUR LES TRACES DE ZAMENHOF: en cette année du Centenaire, Sennacia Asocio Tutmonda (SAT) a choisi de tenir ses assises à BOULOGNE sur MER sur les lieux même où Zamenhof en personne présidait en 1905 le Premier Congrès International et constatait que l'espéranto fonctionnait. Du 22 au 29 août se succèdent réunions, tables rondes et excursions. On notera l'inauguration d'un buste de Zamenhof ainsi qu'une conférence du Président de l'Académie d'Espéranto, Gaston Waringhien.

LE DANUBE A LA RAME: du 17 au 31, les jeunes sportifs peuvent descendre le Danube à la rame. Symbole de l'unité entre l'Ouest et l'Est, le Danube permet de découvrir au fil des jours de splendides paysages mais surtout de rencontrer à chaque bivouac de jeunes Européens des pays traversés.

BURGAS (Bulgarie): si la tradition veut que les jeunes des pays de l'Est participent l'été à des brigades de travail; les jeunes espérantistes ont choisi de se retrouver au camp de travail qui vient de se terminer à Burgas le 27. Une démonstration vivante du "plus" qu'apporte l'espéranto dans les échanges directs .

MAIDSTONE (Angleterre) bonne participation internationale à la 8ème rencontre amicale dans une ferme du Kent.

UDINE (Italie) carrefour des Trois Frontières du 4 au 6 septembre pour les Italiens, Autrichiens et Yougoslaves.

MIEDZYGORZE (Pologne) du 2 au 15 septembre "l'Automne d'Or Polonais" permet de profiter dans une ambiance internationale des dernières belles journées.

SERVICE INTERNATIONAL de CORRESPONDANCE: Créé en France en 1955 et administré depuis par des Français, Koresponda Servo Mondskala a fait paraître les statistiques pour l'année scolaire 86-87. Les demandes viennent de 54 pays; la Pologne représente 21% des demandeurs, l'Iran 10,11% et la France 9,95%. En queue on trouve l'Autriche, la Suisse, la Grèce et le Danemark. La gestion par ordinateur permet de satisfaire les demandeurs dans les meilleurs délais. Renseignements complémentaires: Les Hortensias 2, 121 bis Bd Napoléon III, 06200 NICE.

MACROBIOLOGIE: du 30 août au 5 septembre à Dudince (Tchécoslovaquie) la rencontre d'automne des Amis de la Nature est axée sur la connaissance du milieu macrobiologique.

QUATRIEME SESSION A L'UNIVERSITE DE SAN MARINO : la Quatrième séance universitaire sanmarinienne de l'Université des Sciences San Marino (Italie) se tient du 29 août au 7 septembre. Les langues de travail sont la langue internationale espéranto et les langues ethniques italien, allemand, anglais et français. Elle comprend six sections: cybernétique, humanités, philosophie, sciences naturelles et structurales, morphosciences. Pour chaque section, en plus des conférences magistrales et des exposés d'introduction, les étudiants pourront suivre huit heures de cours et s'inscrire à l'examen final. Les enseignants sont des universitaires venus d'Europe (France, Italie, Belgique, RFA, Pays-Bas, Danemark, Angleterre, Autriche, Suisse, Yougoslavie, Bulgarie, Hongrie) ainsi que du Canada, Brésil et Japon. La reconnaissance officielle de l'espéranto par l'Université de San Marino est un pas en vue d'accélérer la communication entre scientifiques sans favoriser outrageusement ceux qui ont la chance de naître dans un pays anglo-saxon.

BUDAPEST: Sponsorisé par l'Office Central des Statistiques hongrois et l'UNESCO, organisé par la Société John Von Neumann pour l'Informatique, un séminaire dont le thème est "Système d'Information gouvernemental ou municipal" se tient actuellement (du 8 au 11) dans la capitale hongroise. L'espéranto est l'une des langues de travail.

BANNEUX (Belgique) du 5 au 7 septembre, Onzième Pèlerinage International pour les catholiques espérantophones qui discutent de leur foi et de leur démarche en temps que chrétiens et espérantistes sous la conduite de prêtres dont le père Bourdon de Lille, dominicain.

TAMPERE (Finlande) du 10 au 12 septembre, un séminaire d'interlinguistique réunit linguistes, sociolinguistes et conseillers en communication. Rappelons que l'office du tourisme de Tampere a édité en 1983 un dépliant en espéranto et néerlandais.

LA CHAUX de FONDS (Suisse) du 7 au 12 septembre, le Centre Culturel d'Espéranto accueille la Semaine Européenne des Cheminots. La Fédération Internationale des Cheminots Espérantistes existe depuis 1909. Des associations nationales se sont créées dans 18 pays européens (dont la France) et au Japon. La plupart des cheminots français ont une activité culturelle relativement importante et la possibilité de voyager facilement; d'où des conditions favorables pour s'intéresser à l'espéranto.

Avec la rentrée scolaire, la plupart des centres culturels d'espéranto reprennent leurs activités. Pour l'ouverture des cours ou les horaires des conversations guidées, voir la presse locale.

AIX en PROVENCE: le Conseil d'Administration de la Fédération de Provence des Centres Culturels d'Espéranto s'est réuni le 6 septembre. A l'ordre du jour: exposition itinérante sur les problèmes de la communication; accueil de conférenciers étrangers; promotion de la nouvelle méthode pour apprendre seul ou avec un professeur; rencontres diverses et stages. Le prochain aura lieu les 3 et 4 octobre au Centre Azur à Sanary. Renseignements et inscriptions auprès du secrétaire André Brest, 1095 bd Cdt Houot, 83130 LA GARDE; tél 94 2727 21.

A PROPOS DE PHILATELIE...

"Les espérantistes français souhaitaient un timbre-poste à l'occasion du premier centenaire de la Langue Internationale. Les réponses du ministère reçues dès 1985 et la publication du programme d'émissions 1987 ne leur laissaient guère d'espoir... A la demande de J.-M. BOUCHERON, député-maire d'Angoulême qui demandait un "hors programme" le Ministre faisait répondre:

"La Commission des programmes philatéliques a examiné la demande d'émission qui n'a toutefois pas été retenue et la notion de "cas de force majeure" qui seule peut justifier d'un "hors programme" ne permet pas de donner une suite favorable à la question écrite"

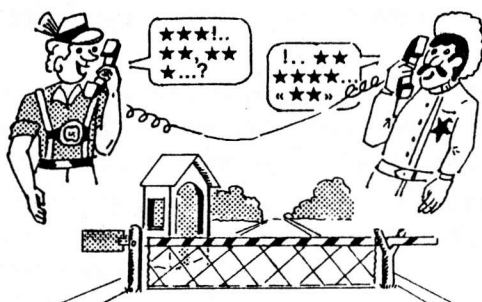
Information recueillie dans la revue LA PHILATELIE FRANCAISE
qui publie régulièrement des articles sur l'espéranto
sous la plume de Jean AMOUROUX

= "LA INFORMILO"

- bulletin trimestriel bilingue d'information au service de tous les militants, clubs, centres culturels espérantistes ou étrangers.
- abonnement: France 40F - autres pays 50F (ou 15 coupons-réponses internationaux disponibles dans tous les Bureaux PTT)
Chèque postal au nom de la Fédération (voir page frontale) ou chèque bancaire au nom de la Fédération à faire parvenir au trésorier: A. GROSSMANN, 5 Rue des Pyrénées, F-68390 BALDERSHEIM. A. Grossmann tient à jour le fichier d'adresses.
IMPORTANT: L'abonnement à "LA INFORMILO" est tout à fait distinct du paiement éventuel de cotisations aux associations espérantistes existantes.
- rédaction: Pol DENIS, 5 Chemin de Blamecourt, F-55000 BAR-le-DUC.
(Envoyer à cette adresse tous articles à insérer, tous comptes-rendus même succincts sur toute activité ou événement local, régional, national ou international concernant l'espéranto).

= NOS SERVICES

- cours par correspondance. Gestionnaire et coordinateur: Jean-Paul COLNOT, 15, Rue de Lavaux, 54520 F-LAXOU. JP Colnot tient à votre disposition affiches et circulaires sur le cours. (voir plus loin notre "logo" publicitaire!)
- exposition itinérante: responsable: Mme Claude NOURMONT, 2 Om Kläppchen, L-5682 DALHEIM (Luxembourg).
Ce matériel consiste en une série de 9 panneaux rigides recto-verso, 80x60cm, contenus dans une valise de bois. Poids: 35kg. Instructions de montage à l'intérieur. IMPORTANT: ces panneaux se posent verticalement (ne s'accrochent pas).
-prévoir une surface horizontale de tables de 5m linéaires minimum. Il appartient à l'utilisateur de compléter la présentation par des revues, des livres, des objets, des affiches à disposer selon l'environnement spécifique.
Expédition: en port dû (SERNAM, "Express.....") ou par l'intéressé lui-même. (Contacter Cl. Nourmont assez tôt, ce matériel étant très demandé)
- autre matériel: A/ Bandes vidéo VHS: 1 - Le Congrès Universel de PEKIN 1986. Couleur - 50 mn.
2 - Une expérience d'enseignement de l'espéranto au Collège de VILLEFRANCHE-sur-SAÔNE. Couleur - 15 mn.
B/ Série de diapositives sonorisées (commentaire en espéranto):
Le Congrès Universel de PEKIN 1986.
Responsable: P. DENIS (voir adresse ci-dessus). Expédition PTT.
- service de librairie. Le plus important de France sur le plan Fédéral. Catalogue régulièrement mis à jour dans "LA INFORMILO".
Responsable: Roger DEGRELLE = ADRESSE DES COMMANDES: Libro-Servo, BP 23
F-54510 TOMBLAINE
(Votre facture est toujours insérée dans le paquet qui vous sera expédié)

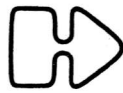
= NOS STAGES d'ESPERANTO PARLÉ

- un stage de printemps et un stage d'automne (en fin de semaine) pour s'initier à l'espéranto ou se perfectionner dans une ambiance "tonique"!
Comprennent toujours une conférence-débat de haut niveau pour les espérantistes confirmés.

... NOTRE CONGRES FEDERAL...

accueilli chaque année dans une ville différente d'Alsace ou de Lorraine: séances de travail, tourisme... et soirée culturelle.

★★★★ plus rapide... plus efficace ...

NOTRE NOUVEAU COURS D'ESPERANTO PAR CORRESPONDANCE

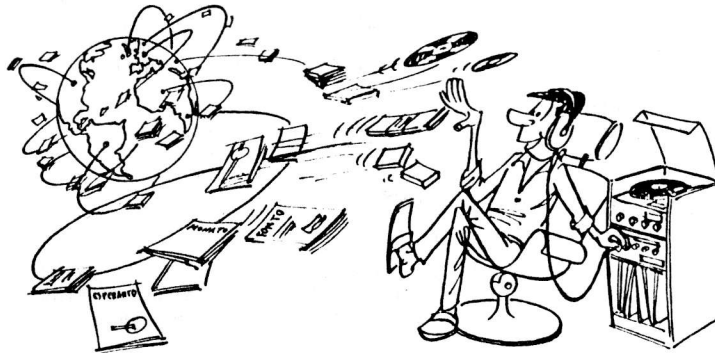
- ★ un matériel MODERNE
- ★ une technique EPROUVEE
- ★ un réseau d'animateurs COMPETENTS
- ★ un savoir IMMEDIATEMENT opérationnel

C'EST LE COURS "QUATRE ÉTOILES"!

Tous renseignements à l'adresse suivante:

COURS D'ESPERANTO M.J.C. Ph. Desforges
PAR CORRESPONDANCE 27, Rue de la République
54000 NANCY

Des affiches, des circulaires et des prospectus informatifs
sont à votre disposition à l'adresse indiquée

RAPPEL :

La Fédération Culturelle France-Est pour l'Espéranto est membre de l'Union française pour l'Espéranto et adhère sans restrictions aux thèses de l'article 2 de ses statuts.

STATUTS de l'U.F.E. = article 2:

"L'UNION est neutre à l'égard de toutes opinions politiques, philosophiques ou religieuses et s'interdit toute action contraire à cette neutralité.

Pour ses principes de justice et de fraternité entre tous les peuples auxquels elle souscrit, l'UNION est solidaire de la DECLARATION UNIVERSELLE DES DROITS DE L'HOMME. Son action tend notamment à supprimer toute discrimination linguistique et toute entrave à la communication en référence aux articles 2 et 19 de ladite DECLARATION.

L'UNION considère pour sa part que l'Espéranto est la seule solution neutre et rationnelle pour atteindre ces objectifs.

Le droit à l'égalité linguistique, le droit à la dignité et à la non-discrimination dans les communications humaines sont des "Droits de l'Homme". L'UNION se doit de proposer sa collaboration sur le plan qui est le sien (article 1) dans le respect de ses partenaires (1ère partie du présent article) à toute organisation ou association qui participe à l'amélioration de la communication entre les hommes".

Le président
de la Fédération
Edmond LUDWIG

NI JUBILEIS EN BAR-le-DUC LA 17/18ajn de MAJO 1987

La 46a Kongreso de la Orientfranca Federacio okazis, en la belegaj salonoj de la urbodomo de BAR-LE-DUC. Ni gratulas S-ron DENIS, kaj, samtempe, la tutan grupon tiean, kiu laboregis por la sukceso de la kongreso. Ariĝis kvindeko da partoprenantoj, inter ili S-ino Claude NOURMONT, sekretario de U.F.E..

I/ Labora kongreso :

La ĝenerala laborkunsido de nia Federacio okazis dimanĉe matene.

A/ Raporto de la grupoj :

- La partoprenantoj aŭskultis la raportojn el la diversaj Kulturaj Centroj de nia Federacio, inter ili :
- BAR-LE-DUC, kiu tradukis kaj registris specialan sonbendon por turistoj en E° ;
 - MONTIGNY-LES-METZ, kiu organizis la staĝon fine de la lernojaro ; aparte menciindas la agado de S-ino Marthe NAU, kiu gajnis unujaran abonon al "Monato", kiel rekompenco por la varbado de la plej multnombraj lernantoj de la P.K.K. ;
 - NANCIO ;
 - EPINAL kaj GERARDMER, kiuj organizis la nacian kongreson de U.F.E. kun helpo de nancianoj ;
 - MUNSTER kaj COLMAR ;
 - MULHOUSE, kiu rilatis kun la najbaraj svisaj grupoj, kaj prezentis specialan kvar-lingvan ekspozicion pri E° kun materialo el LA-CHAUX-DE-FONDS ;
 - STRASBURGO, kie Bernard AUNIS gajnis premiojn en diversaj literaturaj konkursoj ;
 - BETSCHDORF, kiu havas bonegajn rilatojn kun la germanaj grupoj dank'al la agado de S-ino Odette SCHEIDEL, kiu tradukis turisman propekton pri la urbeto ;
 - THIONVILLE, kie funkciis klubo en la liceo, estis akceptitaj diverslandaj vojaĝprelegantoj, kaj sukcesis la "Projet d'Actions Educatives".

B/ Administraciaj raportoj :

1) Raporto pri la P.K.K. :

- Aŭdiĝis raporto de S-ro COLNOT. Partoprenis al la P.K.K. 39 gelnantojn, 14 finis la M.11, sed nur 3 finlernis la laboron. Multaj komunikoj estis dissenditaj al la gazetoj, sed ne ĉiuj estis kontroleblaj.
- Sur la ĝenerala kampo de la instruado de E°, notindas, ke kelkaj personoj fariĝis esperantistoj pere de la federacia P.K.K..
- Nia Prezidanto, Edmond LUDWIG, kun Renée TRIOLLE, redaktis novan instrulibron, "Nouveau Cours d'Espéranto".

2) Agadraporto :

- Ci estas legata de la sekretario kaj unuanime akceptita.

2) Financa raporto :

- Ci estas legata de la kasisto kaj unuanime akceptita. Evidentiĝas, ke la kaso de la Federacio pliriĉiĝis ĉefe dank'al la nacia kongreso.

3) Raporto pri la Libro-Servo :

- Prezentata de Jean-Luc THIBIAS, ĝis estas ankaŭ unuanime adoptita.

C/ Voĉdonoj :

1) Delegito de la Federacio al la kongreso en SAINT-RAPHAEL :

- Du kandidatoj proponas sin : S-ino Odette SCHEIDEL el BETSCHDORF kaj F-ino Catherine ROUX el NANCIO. F-ino Catherine ROUX estas unuanime elektita, post intervenoj de S-ino Claude NOURMONT kaj de Edmond LUDWIG.

2) Elekto de novaj komitatanoj :

- Rekandidatiĝas kaj unuanime elektitaj :
 - S-ro Roger DEGRELLE ;
 - S-ro André GROSSMANN.
- 3 aliaj komitatanoj estas alelktataj :
 - S-ro Robert KUENY ;
 - F-ino Laurence REIBEL ;
 - S-ro Jean-Luc THIBIAS.

D/ Venontaj agadproponoj :

- Intervenos S-ro Georges LAGRANG E, kiu transdonas informojn pri "La Kvinpetalo".
- La venonta agado direktas sin jene :
 - Plivigligo de la rondvojaĝo de la ekspozicio : Intervenis Claude NOURMONT, Edmond LUDWIG kaj Pol DENIS. Claude NOURMONT faris nigreblankajn fotojn de tiu ekspozicio, kaj petas la permeson, ke aliaj grupoj aĉetu ĝin.

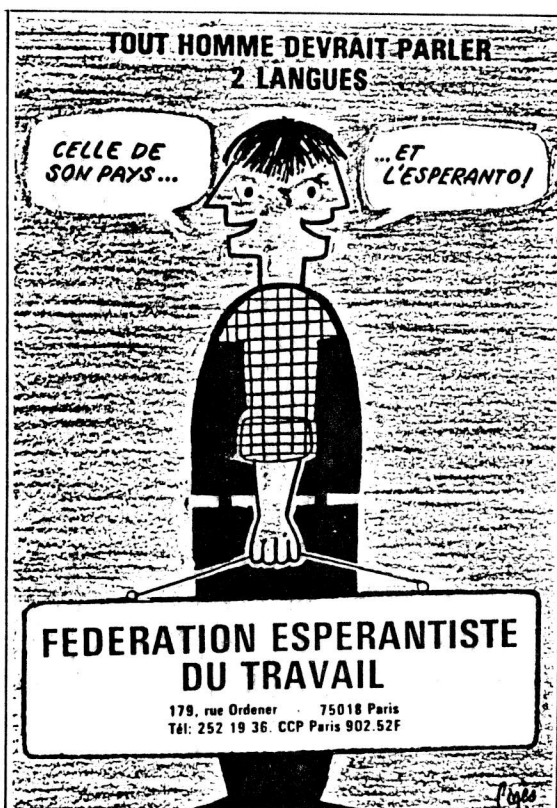
- Intensivigo de la gastigo de prelegvojaĝantoj de U.F.E. : Pluraj grupoj proponas sin por gastigi prelegvojaĝantojn de U.F.E., kiel THIONVILLE, BAR-LE-DUC, MULHOUSE (post grupa diskuto), kaj COLMAR.
- Organizo de grupa federacia vizito al la Nacia Muzeo de E° en GRAY.
- Agado en turismo : kompilo de diversaj flugfolioj en E° kaj rilatoj kun turismoficejoj (pretas labori S-ino Lydia BLOCH kaj S-ro Jean-Luc THIBIAS).
- Organizo de malgrandaj staĝoj por komencantoj : Laŭ ideo de S-ino Odette SCHEIDEL, kun ebla helpo de S-ro Robert KUEBY.

III/ Distraj kaj kulturaj eroj de la kongreso :

- Turisma promenado tra la malnova prto de BAR-LE-DUC sub la gvidado de S-ino Lydia BLOCH.
- Spekto de sonbendo pri la 71a U.K. en PEKINO sabate posttagmeze.
- Elstara sabata spektaklo kun brila prezentado de S-ro Pol DENIS en ĉeesto de ne-esperantistoj :
 - Elstara prezentado de la ĥoro "A Coeur Joie" de BAR-LE-DUC, kiu speciale eklernis E°-n por la kongreso. Estas la unua fojo, ke tia impona ĥoro eklernas la internacian lingvon, por kanti fervore en E°.
 - Esperantaj teatraĵoj de T.E.S.P.A., luditaj de Georges kaj Patrick LAGRANGE kaj Michel AUDIBERT :
 - "La skolto" de Serĝo ELGO ;
 - "La vinberoj de l'Eternulo".
- Aktiva kaj brila partopreno de la harmonio de la urbeto FAINS-VEEL, kiu konkludis la tutan spektaklon per ludado de "La Espero", himno de la Esperantistoj.
- Akcepto, ĉimanĉe matene, fare de la vicurbestro de BAR-LE-DUC, kaj kiu eklernas E°-n ; samtempe ĉiuj havis la eblecon malkovri la sonbendon pri la eksperimento en la kolegio de VILLEFRANCHE-SUR-SAONE, kie E° estas oficiale instruata.
- Fine de la kongreso, la ankoraŭ restantaj kongresanoj akceptis la biciklan karavanon de JORGOS, kiu vojaĝos tra la tuta Eŭropo ĝis VARSOVIO, urbo de la 72a Universala Kongreso.

Ankoraŭfoje ni dankegas la tutan skipon de BAR-LE-DUC, kaj ĉefe Pol DENIS, dank'al kiu ni povis tiel sukcese festi la 100-jariĝon de Esperanto.

DP trofoje citita en ĉi-tiu raporto insistas pri la fakto, ke tuta skipo laboris por sukcesigi la kongreson: Ni citu: Pierre CANUS, Mireille DILLENSCHNEIDER, François-Xavier kaj Liliane GILBERT, Pierre POLMARD, Lydia BLOCH.

Multaj el niaj legantoj partoprenis la UNIVERSALAN KONGRESON en VARSOVIO. Por tiuj, kiuj forestis jen ĉi-sube ero de la ampleksa raporto de UEA, ĵus aperita en la revuo ESPERANTO, oficiala organo de la Asocio. Unu el niaj federacianoj aparte ankaŭ raportis; lian kontribuadon vi malkovros en ĉi-tiu bulteno.

Ni memorigas al vi, ke la venonta UNIVERSALA KONGRESO 1988 okazos en ROTERDAMO.

Varsovio: manifestacio pri miraklo

La statistikoj parolas por si mem. 5946 homoj el 73 landoj venis al Varsovio inter la 25a de julio kaj 1-a de aŭgusto ĉi-jare, por festi kune la centjariĝon de Esperanto en brila, ĥaosa, neforgesebla semajno. Vole-nevole, ĉi tiu 72a Universala Kongreso de Esperanto fariĝis monumento kaj simbolo. La urbo kiu atestis la naskiĝon de la lingvo gastigis la jubileon de la Movado; kaj, kvazaŭ konscia pri sia rolo, la kongreso mem iel sukcesis speguli nian malfacilan sed dinamisman, krizoplenan sed finfine mirakle vivipovan historion.

Temas unuavice pri la plej granda Esperanto-kongreso iam ajn. Ne nur pro la nombro de partoprenantoj: la programo de la 72a UK estis sendube la plej riĉa, la plej bunta, la plej ambicia el ĉiuj ĝis nun. 23 prelegoj en la Kongresa Universitato, modela Esperantologia Konferenco, pli ol kvardek da fakaj kunvenoj kaj vere vasta aro de artaj aranĝoj, inkluzive de teatraĵoj, filmoj, koncertoj kaj improvizaĵoj, abunde atestis pri la vigleco de tiu "internacia kulturo", kiun la kongreso teme festis.

Kaj tamen... la "spirito" de Varsovio nur mallonge, kaprice vizitadis la prelegejojn kaj teatrojn. Kredeble ĝi deĵoris dum pli da tempo al la kunsidoj kaj kunvenoj. Certe ĝi emis poste sidiĝi ĉe bufeda tablo kaj ekbabili kun nova konato aŭ malnova amiko, antaŭ ol forkuri al plia rendezuo. Kaj tre ofte ĝi simple forlasis la kongresejojn kaj ekvagis tra la urbo, en triopoj aŭ kvaropoj, ĉiu el malsama kontinento, parolante, ridante, kantante en la lingvo, kies nomo parolas pri espero.

Jen la kerno de la sukceso de Varsovio. Esperanto ja ne estas propraĵo de iu organizaĵo aŭ grupo, kiel diriĝ d-ro

Zaleski-Zamenhof en la Inaŭguro. La kongresaj organizantoj zorgas pri digna kadro; la cetero apartenas al la kongresanoj mem. Kaj ili scias sukcesigi ĝin.

Kultura kongreso, popola kongreso. Kaj ankaŭ — malgraŭ miloj da interaj kilometroj — afrika kongreso. Ne temas nur pri la unua Premio Deguĉi. Dek kvin el tiuj 73 landoj reprezentis la "nigran kontinenton", per juna, vigla delegitaro kiu alportis sian propran etoson al la tuto.

Pola kongreso. Kongreso de unu el la plej grandaj landaj Esperanto-movadoj en la mondo. Kongreso en la hejmlando de Zamenhof, fama pro sia gastamo. Tiu konto ne enhavas nur pozitivajn registrojn, ĉar ankoraŭ en Pollando ne plene enradikiĝis la teknika flanko de gaste-mo... Sed bilanco, kiu enhavas la plej entuziasman, subteneman, laboreman Altan Protektanton en iu ajn el niaj kongresoj, jam definitive saldas pozitive.

Finfine — por reveni al jam uzita vorto — ĥaosa kongreso. Pri tio verŝajne neniu surpriziĝis, kiu jam spertis unu el la grandaj UKoj. Fakte la surprizo, kiun oni ofte aŭdis en Varsovio, temis pri la relative glata funkciado de la tuta programo. Nur kelkaj ĝenaĵoj atestis pri la postsceneja paniko. I.a. la pola turisma agentejo Orbis tre maldadekvate alfrontis sian taskaron; la ĝifetoj spertis kelkajn krizojn, kiel malaperon de insignoj kaj Kongresaj Libro; la Infana Kongreseto estis skandale misplanita... Verŝajne ĉiuj havas kritikojn grandajn aŭ malgrandajn. Sed ĉio finfine solviĝis, mirakle, pene, malgraŭe; jen dank' al LKK, jen dank' al la kongresanoj mem. Varsovio sukcesis kiel festo, sed pli grave, ĝi sukcesis kiel manifestacio... pri la viglo kaj vivanteco de nia centjara movado.

72a UNIVERSALA KONGRESO EN VARSOVIO

KULTURA FAJRAĴO!

Neniam Kongreso prezentis tian diversecon, tian multegon de kulturaj aranĝoj!

= 40 teatraĵoj estis donacitaj. Povas esti nomitaj kelkaj trupoj, la Krizalido la Teatro Powszechny, la Bulgara E^o-Teatro, Verda Monto...

= 10 projekcioj okazis pri diversaj temoj: Esperanto, Pollando, Francio, Eŭropo. Unu fikciofilmo, titolita "Seksmisio", ridegis multe.

= 20 koncertoj ĉarmis la orelojn. De Chopin al Jak LE PUIL, tra la Hinda muziko kaj la religia orgeno, sen forgesi rokenrolon. Ni notu, ke ĉiuvespere, ek de la 22a horo, la tutlanda junularo dancadis ĉe la diskoteko "Hybrydy" ĝismatene...

= La tradician bankedon sekvis granda balo ofertita al ĉiuj. Okazanta samtempe en kvar apudaj salonoj, estis inter la kvar orkestroj granda konkurso, kiu rapide iĝis kakofonio. Finfine nur unu ludis... Ĉu estas mesaĝo?... De la Babelturo al Esperanto!

= Konferencoj, ekspozicioj, laborkunvenoj de UEA, sesio de E^o-Akademio, ktp.

= La tradiciaj laborkunvenoj de fakgrupoj, kiuj estis pli ol 50!

Entute la oficiala programo nombris cirkaŭ 190 aranĝoj sen kalkuli la diversajn ekskursojn. Estis por ĉiuj deziroj, je ĉiuj horoj. Mi povas aserti, ke en Varsovio ĉiu kongresano kapablis riĉiĝi sur la tereno de la kulturo.

25ème STAGE PRATIQUE D'ESPERANTO PARLE

SAMEDI 7 ET
DIMANCHE 8 NOV.
1987

"... Je parie qu'il va au
stage d'Espéranto!..."

À "L'ERMITAGE"
MOULINS-LÈS-METZ
Rue du Château

avec la
collaboration active
du Groupe Esperanto
de MONTIGNY-lès-METZ
et Environs
(G.E.M.M.E.)

organisé
sous l'égide
de la
FEDERATION
CULTURELLE
FRANCE-EST
POUR L'ESPERANTO

Bienvenue à notre 25ème Stage Pratique d'Espéranto Parlé!

Bienvenue à tous les espérantistes de notre région, des régions et pays voisins (Allemagne, Belgique, Luxembourg...), à toutes les personnes désireuses de commencer l'étude de la Langue Internationale, dans une ambiance tonique et amicale!

Un programme particulièrement riche est offert à tous les participants.

COURS A NIVEAUX MULTIPLES

Cours A1: si vous n'avez aucune notion d'espéranto. Animateur: M. GUILLAUME

Cours A2: si vous êtes "à mi-chemin" d'un cours élémentaire: Animateur: M. COLNOT

Cours B: vous apprendrez à parler uniquement en espéranto. Animateur: M. GREINER

Cours C: "krokodilado" malpermesata! Animateur: M. GROSSMANN

Cours D: Pour les passionnés de l'espéranto... deux thèmes particulièrement attractifs... (voir au verso). Animateur: M. CHERPILLOD (linguiste et historien).

PROGRAMME

Samedi 7 novembre - jusqu'à 14h45: arrivée et accueil des participants.

14h45/18h30: cours (séquences de 45 minutes et pauses)

18h30/19h30: service de librairie.

19h30: repas en commun

20h30: UN DIAPORAMA RETROSPECTIF DE QUALITE...

... présenté et commenté par Jean-Paul COLNOT: "A travers la vie de notre Fédération"

Dimanche 8 novembre - jusqu'à 8h: petit déjeuner. 8h15/9h: cours (examens éventuels)

9h15 : départ (facultatif) pour l'église St-Joseph à

MONTIGNY-lès-METZ. Grand-messe bilingue avec participation de la Chorale et de l'Harmonie Municipale. A l'issue de la messe: rencontre dans le Parc de la Salle EUROPA.

= prestation spéciale de l'HARMONIE... 'avec "La Espero"!'. Inauguration de la Place ESPERANTO sous la présidence du Maire de MONTIGNY. Vin d'honneur.

12h30: repas en commun à l'Ermitage.

Dimanche après-midi: VISITE GUIDEE (MM. Colnot et Bassot) de la GRANDE EXPOSITION PHILATELIQUE à la Maison pour Tous "Marc Sangnier" à MONTIGNY (8, Allée Marguerite).

Cette exposition sera ouverte également le SAMEDI à partir de 14h. Bureau de poste temporaire (uniquement le samedi 7) avec flamme spécifique. Vente d'enveloppes "1er jour" et de cartes postales spécialement oblitérées.

= Commandes par anticipation à Marthe NAU, 6 Allée Marguerite, F-57158 MONTIGNY.

enveloppe illustrée 1er jour: 8F

carte postale oblitérée le 7: 10F

(si envoi désiré avant le stage: +3F)

=paiement à la commande par chèque bancaire ou postal=

FRAIS DE STAGE: Cotisation: 60F (+ 40F pour non abonné à "La I^o")
40F (de 12 à 18 ans) gratuit - de 12

REPAS: samedi soir 46F dimanche midi 52F Boisson comprise. CHAMBRE: 42F (+ 15F petit déjeuner)

25^a staĝo de parolata esperanto

"Ermitage" MOULINS lès METZ

7an/8an de novembro 1987

Ermitage St-Jean,
Rue du Château,

F-57160 MOULINS-lès-METZ

Bonvenon al nia 25a staĝo de "Parolata Esperanto"!

Ni kore invitas ĉiujn esperantistojn (eĉ komencantojn!) en najbaraj regionoj en Francio, Germanio, Belgio kaj Luksemburgio veni en MOULINS-lès-METZ por praktiki la internacian lingvon en AMIKA kaj STIMULA etoso!

Estas antaŭviditaj 5 kurs-gradoj:

Kurso A1	por tuj komencantoj	Kurso C	la partoprenontoj fajne poluros siajn konojn
A2	por ĵus komencintoj...		
B	por tiuj, kiuj finis la-gradan kurson	Kurso D	Elstara prelego kaj diskut-rondo! Animos André CHERPILLOD el PARIZO.

Temo de la kurso D: La internacieco de la gramatikaj vortoj en Esperanto. Kio estas la aglutinaj lingvoj, kaj ĝis kia grado Esperanto estas aglutina? Kiu estis Ĵana d'Arko kaj kiel ŝi mortis?

GVIDANTOJ: kurso A1: Sr^o GUILLAUME, A2: Sr^o COLNOT, B: Sr^o GREINER, C: Sr^o GROSSMANN**PROGRAMO**

- = Sabaton, 7an de novembro - ĝis 14h45: Akcepto de la staĝanoj. 14h45/18h30: kursoj (kun paŭzoj!) 18h30: libro-servo. 19h30: vespermanĝo. 20h30: ELSTARA DIAPORAMO pri TRA LA VIVO DE NIA FEDERACIO. Komentos Jean-Paul Colnot.
- = Dimanĉon, 8an de novembro - ...ĝis la 8a: matenmanĝo. 8h15/9h: kurso. 9h15: forveturo (eventuala) al la preĝejo St-Joseph en MONTIGNY-lès-METZ: dulingva alta Meso. Partoprenos fiore kaj urba muzikantaro. Post la meso: en parko de la "Salle EUROPA"... eta koncerto de la muzikantaro (kun "La Espero!"), Inaŭguro de la "Placo de ESPERANTO" fare de la urbestro de MONTIGNY-lès-METZ. Honorvino. 12h30: komuna tagmanĝo. ...ek de la 14h: GVIDATA VIZITO de la Filatela Ekspozicio kun Esperanto-Fako. ("Maison pour Tous" Marc SANGNIER en MONTIGNY-lès-METZ, 8 Allée Marguerite). Ĝi ankaŭ estos malfermata la Sabaton 7an, posttagmeze; funkcios punkta poŝtoficejo. Vendeblos poŝtaj memoraĵoj. Ilin vi povas mendi ek de nun al:

Marthe NAU, 6, Allée Marguerite, F- 57158 MONTIGNY-lès-METZ

- = ilustrita koverto "unua tago de la specifa stampo" 8 FF
- bildkarto stampita de la aludita poŝtoficejo 10 FF pagebla anticipe per ĉeko
- sendkosto (ne registrite) 3 FF

KOSTOJ (po persono) ALIĜKOTIZO: 60 FF (+ 40 FF: abono al LA INFORMILO por ne-abonantoj kaj por ne-federaciaj). 40 FF por gejunuloj (12/18 j.) senpage sub 12 J.
 MANĜOJ: 46 FF (vespermanĝo, sabate). 52 FF (tagmanĝo dimanĉe). trinkaĵo enten.
 TRANOKTADO: 42 FF + 15 FF (matenmanĝo). Unu aŭ du-lita ĉambro, varma akvo.

distranĉu aŭ kopiu

ADHESIONBULLETIN et CHEQUE ALIĜILON kaj ĈEKON
à envoyer à vi sendu alM. Sr^o Mme Sin^o

NOM Nomo

Prénom Antaŭnomo

ADRESO Adreso

Jour et heure d'arrivée Horalveno

par train
trajnepar voiture
veturileJe réserve lit(s) en chambre à 1 lit
mi rezervas lito(j)n en 1-lita ĉambroà 2 lits
en 2-lita(nuit du 7 au 8 nov.)
de la 7a al la 8aRepas: samedi soir dimanche midi
manĝoj sabate vespere dimanĉe tagmezeCours choisi: A1 A2 B C
elektita kurso D

Je désire passer un examen: 1er degré 2ème degré Kapableco

Abonné INFORMILO: oui non Abonanto al LA INFORMILO jes ne Avant le
24 Octobre
1987

En la jubilea jaro 1987 post la UNIVERSALA KONGRESO en VARSOVIO okazis dum la unua semajno de aŭgusto la aranĝo "100 jaroj de Esperanto-kulturo" en ZAGREBO (Jugoslavio).

Zagrebo estas ankaŭ la urbo, kie jam de pluraj jaroj okazas la Pupteatra Internacia Festivalo, mallonge PIF, kaj ĝi estas intime ligata al Esperanto. En 1987 la 20-a PIF havas je sia repertuaro 21 ensemblojn kun 22 prezentaĵoj. Pluraj el ili parolas en Esperanto. Tial tiu aranĝo "100 jaroj de Esperanto-Kulturo" parte kombiniĝis kun la 20-a PIF, tiel ke la 5 unuaj tagoj de PIF kun prezentaĵoj en E° kongruas kun la 5 lastaj tagoj de la citita aranĝo. Inter la diversaj pupteatraĵoj rimarkindas:

"La rusa salo" Skomoro el TOMSK (Sovetunio).

"Foiria Pupkomedio" Hungara Stata Pupteatro el BUDAPESTO.

"La Sorĉa Krusto" Infangrupo "Grilo" el Hungario.

"Kandido" André MOREL, Francio.

"Pirotekniko" sen vortoj el STUTTGART (FRG).

Sed kompreneble ne okazis nur pupteatraĵoj, ni ankaŭ havis la eblecon ĝui tre interesan koncerton kun la solena malfermo. Apartan bonan tepertuaron havis la kanada kantistino Joelle RABU. Ŝi sukcesis per sia mirinda voĉo kaj persona ĉarmo ravi la aŭskultantojn. La internacia simpozio havis kiel temon "La lingvaj problemoj en internacia komunikado". Inter la prelegantoj estis Claude PIRON, Ŝin-Iĉiro KAWAMURA, Li SHIJUN. Klaus SCHUBERT prezentis kiel Esperanto povas utili kiel pontlingvo por per-komputora tradukado kaj li iom klarigis kiel funkcias la prilabora sistemo DLT, kiu ĝuste uzas Esperanton kiel pont-lingvon kaj kiun la nederlanda registaro nuntempe financas.

Dum la literaturaj programoj verkistoj parolis kaj prezentis siajn verkojn, oni povis aŭdi P. Thorsen, T. Sekejl, C. Piron, S. Ŝtimec kaj aliajn. Rimarkindaj kaj interesaj teatraĵoj estis "Pikniko sur batalo" de Bulgara E°-Teatro el SOFIO kaj "Sonĝo de ridinda homo" de Leningrada E°-Teatro el Sovetunio. Oni ankaŭ spektis kelkajn filmojn pri TEJO-Kongresoj, pri turismo, pri la "zagrabla metodo" (instruado de E°), pri kongresoj, ktp. Interesaj filmoj estis "Analfabeto" (filmita teatraĵo), "En Eŭropo ie" (infanoj post la dua mondmilito vagadas ie en Eŭropo).

Do entuta tre ampleksa kaj alloga programo, kiu okazis en diversaj lokoj en Zagrebo. Sed ĉefaj lokoj estis la teatrejo kaj la konferencejo, kiuj distancis je 10-minuta piedirado. Tial oni sentis la mankon de komuna ejo, kiel kongresejo dum UK. Necesis do ĉiutage iri de unu loko al alia por ne maltrafi programeron. Tre verŝajne por tiu aranĝo oni atendis kelkcentojn da partoprenantoj, sed bedaŭrinde ĉeestis nur iom malplimalpli ol 200. Tiom abunda kaj alloga programo meritus tutcerte multe pli da Esperanto-publiko.

Dum la tuttaga ekskurso oni vizitis la famajn akvo-falojn kaj

Dum la tuttaga ekskurso oni vizitis la famajn akvo-falojn kaj lagojn de PLITVICE. Sed bedaŭrinde preskaŭ dum la tuta tago pluvis kaj pluvegis. Multaj suferis pro tio, pro la malsekeco, la malvarmo, atendado sub la pluvo por atingi la ŝipon aŭ la elektran aŭtobuson. Nur Afrikanoj sukcesis malgraŭ la pluvo danci kaj kanti en Esperanto! Kompreneble tiam la pejzaĝo aspektis malpli alloga, kvankam temis pri unu el la plej belaj natur-regionoj de la mondo.

A. GROSSMANN

NEKROLOGO

En RASTATT, mortis la 26an de junio 1987, samideano Horst FISCHER. Konata pro sia senlaca agado en BA-V-E-LO, li havis multajn geamikojn en nia Federacio. Plej sincere ni kondolencas lian edzinon, lian filinon Simone kaj lian tutan familion.

Ni ankaŭ eksciis pri la forpaso de André RIBOT. Siatempe senlaca vojaĝanto por informi pri esperanto -li vizitis multajn lernejojn en nia regiono- li fariĝis verkisto kaj eldonisto de valoraj lerno- kaj informlibroj. Multaj el ni ŝuldas al li sian "Kapablecon". Ni sincere kondolencas lian familion.

Apenaŭ finiĝis la someraj ferioj, kaj jam ni staras ĉe la komenco de la nova lerno-jaro, kiu alportas al la membroj de la E^o-Grupo de MULHOUSE, laboron kaj esperon.

Sed antaŭ ol paroli pri laboro, ni menciuj, ke dum ĉi-tiuj someraj ferioj pluraj anoj de nia grupo ĝuis gravajn E^o-aranĝojn, nome 4 el ni partoprenis la Universalan Kongreson en VARSOVIO, 4 ankaŭ ĉeestis la aranĝon en Zagrebo / "100 jaroj de E^o-Kulturo" /, kaj laste 2 vizitis la E^o-Centron en LA CHAUX-DE-FONDS.

Tuj en komenco de septembro, la 5/6ajn, ni partoprenis en MULHOUSE "Forumon de Asocioj". Ni disponis pri loko kaj 3 metrojn longa kaj larĝa, sur kiu ni starigis la ekspozici-panelojn de nia Federacio. Komprenoble ni ankaŭ montris librojn, revuojn, afiŝojn, ni disdonis propagandilojn pri esperanto, pri la per-koresponda kurso, ni vendis verdajn libretojn "Une approche...". Kvankam la publiko ne estis tiom multnombra, ĝi ŝajnis interesiĝi pri la lingvo kaj petis multajn informojn.

Ni aparte substrekis, ke la 12an de oktobro 1987 komenciĝos E^o-kurso en la "Popola Universitato" de Mulhouse. kaj tio cetere alportis plian seriozecon al nia afero. Efektive ni sukcesis (post foresto dum 2 jaroj) refoje enkonduki Esperanton en la abundan programon de la P.U. Tio per si-mem ankaŭ estas propagando, kaj tiu forumo ĝusta-tempe okazis por pli emfaze informi la publikon pri tiu kurso. Ni do esperas, ke sufiĉe da personoj enskribiĝos al ĝi. Cetere tiu kurso estas pagenda kaj kostas 480F por 1h30 x 20, do same kiel por aliaj lingvo-kursoj.

A. GROSSMANN

NANCY

La nova laborjaro rekomenciĝis tre frue, jam la 2an de septembro per kunveno, al kiu partoprenis 9 personoj. Laŭ modeloj tre lerte aranĝitaj de P. Denis, ni eldonis 2500 flugfoliojn pri E^o kaj pri la kursoj en Nancy, kaj 500 novajn afiŝojn pri la perkoresponda kurso.

La vesperaj kursoj por komencantoj rekomenciĝos nur la 14an de oktobro (je la rekomenciĝo de la lernjaro en la Universitato), sed la perkorespondkurso jam nun funkcias. Nia vespera kurso de preparo al "Kapableco" okazos denove unufoje monate (ek de la 7a de oktobro). Niaj ceteraj kursoj dependas de eventualaj aliĝontoj al la vesperaj kursoj por komencantoj.

En EST REPUBLICAIN (Nancy) laboras nun Fin^o Golder, kiu eklernis E^on en Besançon kaj jam verkis plurajn artikolojn pri la lingvo en sia gazeto. Mi provis kontakti la ĵurnalistinon de Radio-France-Nancy, kiu intervjuis min en aprilo, sed intertempe ŝi malaperis al iu "libera" radio. Lokaj komunikoj aperis en la nanciaj gazetoj, sed mi ne scias, ĉu la komunikado sendita al Radio-France estis disaŭdigita?

Nun ni preparas la 3 prezentojn de la Federacia Ekspozicio, kiuj okazos sinsekve ek de la 1-a de septembro en Socia Centro, en la Urbo-Domo kaj enMJC Philippe Desforges.

J.-P. COLNOT

PRI NIA PERKORESPONDA KURSO

En la lasta INFORMILO aperis la nomoj de 8 gelernantoj, kiuj finlernis ĉi-jare METODO-n 11. De post tiam 4 pliaj personoj atingis la finon de la kurso:

Sr^o Laurent MANGENOT - 57157 MARLY, gvidita de Sr^o Thibias = Sr^o Claude FIEGEL - 67150 ERBSTEIN, gvidita de Sr^o Wick = Sin^o Joelle FAYNOT - 21300 CHENOVE, gvidita de Fin^o Roux = Sr^o Jean SAUTILLET - 51100 REIMS, gvidita de Sr^o Guillaume. Gratulojn al ĉiuj!

El 35 aliĝintoj, 12 ĝis nun finlernis "M 11", kaj el ili 10 mendis "M 12". Unu finlernis "M 12" ĝis nun. Espereble pluraj gelernantoj ankoraŭ finlernos M 11. (Lastjare, 14 el 39 finlernis ĝin). La kotizo al nia unuagrada kurso ne ŝanĝiĝos por la nova lernjaro: 165 F kun nur la libro, 220 F kun plie la kasedo.

Pro la bela vetero ni ne aperigis ĝis nun komunikojn pri la kurso, sed tamen jam aliĝis 2 novaj lernantinoj. Se vi deziras reklami pri nia PK^o, novaj afiŝoj, flugfolioj kaj cirkuleroj estas je via dispono.

J.-P. COLNOT

Je la sojlo de la nova lern-jaro niaj "militantoj" kaj "prozelitistoj" arde volos pluporti la "verdan torĉon"! Evidentiĝas, ke por progresigi esperanton, ĉiu devas peni eviti mispaŝojn... Thomas BORMANN, niaopinie, aperi-gas interesoplenan argumentaron, kiun ni invitas vin atente pripensi...

Thomas Bormann (FR Germanio):

Ne hieraŭ aŭ postmorgaŭ, sed hodiaŭ!

"La esperantistoj fariĝis lingvo-sekto." Tiel la reno-ma ĵurnalo *Die Zeit* el FR Germanio karakterizis la Esperanto-movadon en artikolo aperinta en februaro ĉi-jare. Per tiu juĝo la aŭtoro kontribuis treni la publikan opinion en maloportunan angulon: Esperantistoj postkuras iun idealon kiu antaŭ cent jaroj intencis konkeri la mondon sed kiu malsukcesis; tamen nun manpleno da idealistoj pene sed vane baraktas kontraŭ la realaj cirkonstancoj de la nuntempo.

Prioritata tasko de la Esperanto-movado devas esti, eviti la disvolviĝon de tiaj misgvidaj karakterizoj. Tion ĝi povas atingi nur per saĝa informa laboro. Eraro estus ekzemple propagandi la "finan venkon" de Esperanto, post kiu la tuta mondo paciĝus en harmonio. Komuna lingvo ne solvas ĉiujn konfliktojn inter la popoloj. Ĝi nur ofertas rimedon interkompreniĝi. Se la Esperanto-movado taksas sin tro serioza, ĝi riskas, ke la publiko absolute ne plu taksas ĝin serioza, sed sekteca.

Sektojn oni povus karakterizi jene: Ili restas daŭre malgrandaj, havas opinion aŭ kredon diference de la regula, kaj pretendas posedi la kompletan veron. La adeptoj de sekto volas konvinki ĉiun ajn individuon pri la ĝusteco de siaj ideoj. Paraleloj al la Esperanto-movado ŝajnas evidentaj, almenaŭ supraĵe vidite — *kaj la publiko kutime nur supraĵe aŭdas pri Esperanto.*

En ĉi tiu artikolo mi do traktos kelkajn aferojn, kiuj havas — aŭ povus havi — grandan efikon sur tiu supraĵa aspekto, ĉu negativan, ĉu pozitivan.

Al la mito de "fina venko" aldoniĝas akcesoraĵoj de la Esperanto-movado kiel la flago aŭ la himno, kiujn la ekstera publiko povus miskompreni kaj konsideri sektecaj. Ankaŭ la personkulto ĉirkaŭ Zamenhof, jen kaj jen spertebla en kelkaj Esperanto-grupoj, malbone impresas ĉe la publiko. Foje iuj nomas Zamenhof eĉ "kreinto" de Esperanto tiel donante al li diecajn trajtojn. Zamenhof ne kreis Esperanton, li iniciatis ĝin. Post 1887 Esperanto pluevoluis dum tuta jarcento. Ĉefe tiu jarcento da vivo kaj ne la Unua Libro igis Esperanton esti lingvo.

Per tio mi ne intencas malrespekti Zamenhofon, nur averti pri la efiko eksteren informante pri Zamenhof, ĉar — kaj jen ripetiĝas la argumentado — se la Esperanto-movado prezentas la personecon de Zamenhof tro glora, serioza, la publiko ne plu taksas lin serioza sed konsideras lin la eks-guruo de tiu Esperanto-sekto.

La slogano "Esperanto — dua lingvo por ĉiuj" ne taŭgas por la ekstera informado. La slogano entenas absolutan postulon: ke ĉiu ajn individuo lernu Esperanton. Sed ekzistas multaj homoj, kiuj ne vidas neceson por si lerni Esperanton, eĉ se ili kutimas vojaĝi eksterlanden. Pensu ekzemple pri la milionoj da turistoj el Germanio, kiuj ĉiu-somere vojaĝas al la Mediteraneo por ferii dum tri semajnoj. Tiuj turistoj plejparte ne serĉas kontakton kun fremdaj kulturoj kaj popoloj. Se ili estas ekzemple en Barcelono, ili ne volas pridiskuti la vivon kun la tieaj civitanoj. La turisma industrio ofertas al siaj klientoj abundajn servojn, por ke eĉ en fremda lando oni "sentu sin hejme": kelnero parolu germane, oni provizu germanajn manĝojn, kaj en la hotelo estu aĉeteblaj germanaj gazetoj. Verŝajne tiuj turistoj eĉ ne konscias, ke ili troviĝas en la kataluna parto de Hispanio. Ili volas simple ripozi, ĝui la sunon kaj la maron. Eble ili ankaŭ ŝatas konatiĝi kun aliaj homoj, sed prefere tiuj estu aliaj turistoj el Germanio.

La Esperanto-movado devas toleri tiujn homojn, kiuj respondas al niaj argumentoj: "Viaj internaciaj kontaktoj estas imponaj, sed tio ne interesas min. Mi ne volas lerni Esperanton." Klopodi konvinki tiujn homojn signifus vana laboro, kaj cetere la Esperanto-movado aperus kiel grupo da misiistoj.

Sekto kutime havas iun ĉefan malamikon, ion aŭ iun malbonan, diablan. Ankaŭ ĉi-kampe ni trovas paralelaĵojn en la Esperanto-movado: la agitadon kontraŭ la angla lingvo. Ja estas danĝere por malpli grandaj kulturoj, se iu lingvo dominas la tutan mondon kaj influas la vortrezorojn de ĉiuj aliaj lingvoj. Sed estas nek la zorgo nek la celo de Esperanto faligi la anglan.

La roloj de la angla kaj de Esperanto ne estas kompareblaj. La angla servas kiel lingvo de komerco kaj kiel help-lingvo por turistoj. Esperanto havas alian funkcion: Per ĝi eblas sendiskriminacia komunikado je alta nivelo. Pro sia facileco Esperanto rapide donas al la parolanto la eblecon diskuti eĉ komplikajn temojn.

Esperanto ne havas ŝancon nuntempe enpenetri grand-skale la sferojn kie dominas la angla. La angla estas firme enradikiĝinta kaj ĉiu-tage pli solidiĝas, ĉar ĉie sur la globo milionoj da infanoj lernas ĝin, dum Esperanton oni instruas nur escept-okaze. Tial la postulo de la Esperanto-movado enkonduki Esperanton por ĉiuj internaciaj rilatoj estas taksata nerealisma.

Ankaŭ ĝenerale per argumentado kontraŭ la angla la Esperanto-movado ne rikoltos multe da subteno. Almenaŭ en nordokcidenta Eŭropo pli kaj pli enradikiĝas la ĝenerala imago, ke la angla estas la mondlingvo, parolata "preskaŭ ĉie". Dum enketo 44 procentoj de la civitanoj de FR Germanio jesis al la demando "Ĉu vi parolas la anglan?" Kvankam tiu jeso en multaj kazoj certe signifas nur, ke la koncerna homo iom balbutas la anglan por eksterlande trovi la vojon al la stacidomo, la Esperanto-movado ne forprenu de tiuj homoj la iluzion ke ili parolas la anglan. Dum jaroj tiuj homoj lernis la anglan en la lernejo. Ili ne ŝatas aŭdi de la Esperanto-informantoj, ke tiu lernado estis vana.

Kiam iu ĵurnalisto venas al ni kun la fama demando "Kial ne la angla?", ni respondu, ke la du lingvoj havas malsamajn funkciojn en la nuntempo. La angla ĉefe utilas por orientiĝi en aliaj landoj, demandi pri la vojo; per Esperanto eblas pli profundaj personaj diskutoj kun homoj el multaj diversaj landoj; diskutoj je sendiskriminacia nivelo, ĉar por neniu Esperanto estas la gepatra lingvo.

La informa laboro de la Esperanto-movado devas celi, ke la ekstera mondo konsideras nin funkcia inter-nacia kultura organizaĵo. Ni devas rompi nian fermitecon, ne aperi kiel movado de antaŭhieraŭ, kiu postkuras iujn idealojn el la jaro 1887. Ni same ne aperu kiel movado de postmorgaŭ, kiu konstante revas pri la paradiza mondo post la "fina venko".

Ni devas aperi kiel movado de hodiaŭ; movado, kies anoj tenas vastajn internaciajn kontaktojn, interesiĝas pri fremdaj kulturoj, ŝatas vojaĝi; movado kun praktikaj valoroj hodiaŭ. Kiel delegito de UEA aŭ kiel gastiganto de Pasporta Servo, ĝuas praktikajn valorojn de Esperanto ankaŭ tiuj, kiuj ne disponas pri la tempo kaj mono por vojaĝi. Pliajn eblecojn je internaciaj kontaktoj proponas korrespondado, legado kaj la Esperanto-radiostacioj.

Pri ĉiuj tiuj praktikaj valoroj la Esperanto-movado fieru. Sur tiuj valoroj la movado bazu sian memkonscion. Ni montru al la publiko la funkciadon de Esperanto. Ĉiu eksterlanda gasto vizitanta vin estas pruvo pri la funkcio de Esperanto. Tio impresas jurnalistojn. Se jurnalistoj propra-orele spertas Esperanton, ili rimarkas ĝian aktualan taŭgecon kaj ne ekmokos pri ĝi.

La Esperanto-movado aperu kiel organizaĵo, kiu proponas siajn servojn — internaciajn kontaktojn — al la publiko; same kiel Zamenhof proponis sian lingvan projekton al la homaro.

Al la supre menciitaj aktualaj valoroj de Esperanto, kiuj solidiĝis en la unua jarcento de la lingvo, necesas aldoni novajn taskojn. Tiel Esperanto aperos eĉ pli alloga.

Ambicia, sed tre grava kaj realisma nova tasko estus respondi al la deziroj de Esperanto-studentoj en la Tria Mondo. Ili ŝatus uzi Esperanton por siaj fakaj studoj. Por tio necesus lernolibroj kaj sciencteknika literaturo en Esperanto. Tion postulis d-ro M.H. Saheb-Zamani, elstara irana intelektulo, en intervjuo aperinta antaŭ dek jaroj

en tiu ĉi revuo. Li diris: "Mi alvokas la science kaj kulture riĉan okcidenton pliampleksigi finfine sciencteknikan literaturon en Esperanto anstataŭ forverŝi la tempon por intelektulaj disputoj." Saheb-Zamani per tio montris vojon, kiel "per Esperanto liberiĝi de la sciencteknika malriĉeco en la Tria Mondo". Tamen, pasis jardeko de post la vortoj de Saheb-Zamani, kaj nenio okazis. Kvankam en majo 1980 la revuo *Esperanto* raportis, ke en Irano 675 geinstruistoj lernas Esperanton, la kolekto de sciencteknikaj libroj en Esperanto aspektas same mizera kiel antaŭ dek jaroj.

Ekzistas multaj sciencistoj de ĉiuj fakoj en la Esperanto-movado. Devus esti eble kunordigi iliajn kapablojn kaj eldoni sciencteknikan literaturon. Tio estu unu el niaj grandaj taskoj por la dua jarcento. Tiel Esperanto ofertus unu plian praktikan servon al la mondo, kiun oni fiere povus prezenti al la publiko.

Resume jen konsilo al la Esperanto-movado: En sia informo laboro ĝi ne elstarigu, kiom povus valori Esperanto (estiĝante dua lingvo por ĉiuj), sed kiom ĝi efektive jam valoras.

esperanto 1987 julio-aŭgusto / 145

Esperantistaj kongresoj kaj renkontiĝoj

*moi! j'aime parler
esperanto...
alors, je participe!...*

FAMILIA SEMAJNO DUM PASKO 1988a

GERMANA ESPERANTO-ASOCIO invitas precipe familiojn al la "4a Printempa Semajno Internacia", kiu okazos je 1988-03-29/04-05 (paske), en la montaro Eifel, sude de AACHEN kaj KÖLN, kaj tute proksime al Nederlando, Belgio, Luksemburgio kaj Francio.

La unuan fojon, GEA ĝuos subvencion, tiel ke la kotizoj por sep plenaj tagoj estas tre malaltaj: infanoj pagos 50 GM, plenkreskuloj 130 GM.

La programon konsistigos Esperanto-kursoj, slojdado per ledoj, vitro kaj papero, kantado, dancado, prelegetoj kaj multaj ekskursoj en la tutan regionon. La celo estas, praktiki Esperanto-kulturon en internacia rondo de ĉiu-aĝuloj. Ankaŭ paroj kaj unuopuloj sen infanoj estas bonvenaj, se ili ŝatas familiecan etoson. Ĉar estas nur 50 lokoj, petu tre baldaŭ aliĝilon kun pluaj informoj de:

Edwig FISCHER

Gustav-Adolf-Str. 2a,

D-4418 NORDWALDE

4/6ajn de decembro

30a KULTUR-SEMAJN-FINO de SEL

Prelegos Dr° LAPENNA!

Inf.: SEL, Schulstraße 30,

D-6601 SAARBRÜCKEN-SCHEIDT

FESTIVAL DU THEATRE ET DE LA CHANSON EN ESPERANTO
FESTIVALO DE LA TEATRO KAJ DE LA KANZONO EN ESPERANTO

=====

28/29ajn de novembro 1987

ADRESO: A.A.P.M. 13, Rue Victor HUGO, F-92130 ISSY-les-MOULINEAUX
Cirkaŭurbo de PARIZO - Metro: stacio "Corentin-Celton"

=====

PROGRAMO

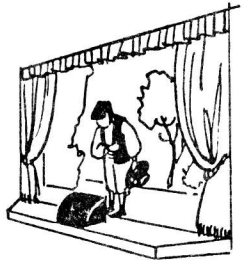
Sabate, 28an de novembro:

15h00: JEFO-Spektaklo
17h00: "TESPA" kaj "Krizalido" prezentos novan teatraĵon.
20h30: Kanta Spektaklo de Claude PIRON.

Dimanĉe, 29an de novembro:

10h00: Cent jaroj de ESPERANTO-Literaturo. Forumo de verkistoj. Prezido de Profesoro Georges WARINGHIEN.
12h00: Bufedo.
14h00: "Kaledojkopo"... Ĉu vi konas ilin?...

15h30: "PERSONE", Skandinava Rok-grupo.
17h00: Varietea kaj kanta spektaklo kun partopreno de..
William AULD, Jack LE PUIL, Stefan MACGILL

=====

KOSTOJ

Unu spektaklo: 35 FF Ses spektakloj: 160 FF
Speciala prezo por membroj de UFE, individuaj membroj de UEA, eksterlandanoj: 140 FF

Forumo de verkistoj: senpage.

Bufedo: prezo ankoraŭ ne konata sed ne alta.

Hotelĉambro por unu nokto: 110 F (por unu aŭ du personoj) kun lavkuvo kaj bideo; proksime de la festivalejo.

=====

A L I Ĝ I L O

Priatentu!... Bonvolu sendi ĝin al la ĉi-suba adreso:

UFE-Festivalo
4bis, Rue de la Cerisaie,
F-75004 PARIS

Mi partoprenos la 5an Festivalon en PARIZO.
Bonvolu rezervi por mi biletaro(j)n
por la 6 spektakloj.
Mi antaŭpagas per
je la nomo de UFE.

NOMO, Antaŭnomo:

ADRESO:

Mi estas *(ne estas) aktiva membro de UFE - individua membro de UEA
Mi intencas (ne intencas) partopreni la bufedon dimanĉe.
Bonvolu rezervi por mi ĉambron por jenaj punktoj:

Atentigo: la rezervo validas nur kun la antaŭpago de la tuta sumo (110F nokte por ĉiu ĉambro)

Farenda kiel eble plej rapide...

Aktivaj JEFO-anoj estos senpage gastigitaj de parizaj JEFO-anoj.

* trastroku tion,
kio ne validas

Dato:

Subskribo:

INVITO AL
INTERNACIAJ VINTROFERIOJ

en Domo Montana/St.Magdalena/Gsies

————— Sudtirolo = Italio —————

Tempo: la semajno 27/12/87 = 03/01/88

2a semajno 03/01/88 = 10/01/88

(eblas partopreni ambaŭ semajnojn)

Ĉeestantaro: Ĉiuaĝuloj = en la unua semajno ĉefe familioj kun ĉiuaĝaj infanoj, en la dua semajno ĉefe gestudentoj.

Domo Montana enhavas 30 litojn en 2/4 litaj ĉambroj kun duŝejoj kaj necesoj.

Programo taga: ferii laŭvole, migradi, skimigradi, alpe skii. Rekte apud la Domo estas du liftoj. 30 k°jn for situas BRUNECK kun la granda skiejo "Kronplatz".

Programo vespere: post komuna manĝado 2 horojn, jenaj aranĝoj:

1= E°-kursoj por komencantoj kaj progresantoj ĉiuŝtupaj laŭ "rekta metodo".

2= Prezentaĵoj kaj diskutadoj en E° pri jenaj temoj:

Elektitaj temoj al la biblio = Feltolaboroj = Tai Chi = Lumbildoj: kio okazis en la jubilea jaro = La Diabla Cirklo, organizo kaj efikeco de la E°-movado.

Ni serĉas aliajn temojn ĉefe el la kadro de religio kaj naturprotektado. Preteco partopreni vespere en unu el la nomitaj kursoj estas antaŭkondiĉo de la partoprenado.

Prezoj (ĉio enkluzivita) Unua/dua semajno:

Plenkreskuloj: 300 GM / 250 GM

Gelernantoj, studentoj, metilernantoj, senlaborantoj: 250 / 200

Infanoj 7-12 j.: 180 / 130

Infanoj ĝis 6 j.: 80 / 40

Petu aliĝilon (antaŭ la 1987/11/1) ĉe:

Eki WOITE

An der Kirche 33,

D-6115 MUNSTER/DARMSTADT

Dinamisma Roterdamo,
la plej granda havenurbo en la mondo,
atendas vin por la 73a Universala Kongreso en 1988!

Venu kunfesti la 80an datrevenon de UEA
en la ĉefurbo de la Movado!

Pri la 72a UNIVERSALA KONGRESO - CENTJARA JUBILEO - VARSOVIO 1987...

Ĉu ŝpuroj de puĉo?...

"Okaze de nia Federacia Kongreso en MONTIGNY-lès-METZ, Sr° Walter Zelazny longtempe parolis pri la puĉo de la pola registaro kontraŭ la libere elektita estraro de Pollanda Esperanto-Asocio. Anstataŭigita de ŝtatoficistoj, la skipo cedis kaj rifuzis, signe de protesto, partopreni al la preparado de la 72a Universala Kongreso... La simulaĉo de elektoj en oktobro 1986 konservis ĉe la estraro de PEA nur membrojn de la Partio kaj eĉ membrojn de la Polico...

La fruktoj estis dignaj je la arbo: iu fiasko organizita!

- 1= Ne estis rendevuo-tabulo; ĉiu partopreninto al kongresoj ja scias la fundamentan rolon de tiu-ĉi tabulo por realigi renkontiĝojn, la ĉefa celo de kongresoj.
- 2= La granda honor-salono estis tro malvasta. Necesis dividi je du grupoj la sesmil kongresanojn. Bedaŭrinde, ĉar estas vere la samtempa kuniĝo de ĉiuj, kune kun, kiu donas al la malfermo la solenecon, kiu eltiras larmojn el la okuloj...
- 3= Inverse prezentitaj estis la planoj de la kongresejo. Tio-ĉi kreis ampleksan malordonkaj grandajn malfacilaĵojn por renkontiĝi.
- 4= En preskaŭ ĉiuj giĉetoj troviĝis deĵorantoj, kiuj rare parolis esperanton. Fakte ĉiuj veteranoj paŭtis la registaran skipon, kiu responsis pri la aranĝo de la kongreso.
- 5= Artefarite mankis sidlokoj en la diversaj spektaklejoj. La interesiĝantoj devis longe vicumi por ricevi biletojn, kiuj permesos aliri duonplenajn vastajn lokalojn...
- 6= Tro malvastaj estis la kinejoj, en kiuj ĉiu povis tute libere eniri por rigardi popularajn filmojn; sekve estis granda malordo kaj longa atendo-vico.
- 7= Ekskursoj malbone preparitaj malkontentigis multajn partoprenantojn.
- 8= Antaŭpagitajn vizitojn de la reĝa kastelo en Varsovio la interesotaj ne efektivigis. Tamen kelkaj kongresanoj eniris la kastelon sen antaŭa rezervado.

Vere, la salajra burokratismo elmontris ankoraŭ unufoje, ke neniam ĝi anstataŭos la entuziasmon de propravolantoj, kiuj kredas je ilia agado kaj laboras por idealo de frateco kaj justeco."

F.-X. GILBERT
BAR-le-DUC

"... En sia franclingva artikolo pri renkontiĝo en Frejburgo, Bernardo AUNIS notas la malamajn reagojn de kelkaj regionistoj pri Esperanto. Kiel li skribas, temas nur pri kelkaj homoj.

Eble interesos la legantojn de LA INFORMILO scii, ke inter homoj, kiuj aktivas por la respekto al minoritataj kulturoj, troviĝas ankaŭ esperantistoj. Ilia gazeto nomigas "Etnismo".

Jacqueline LEPEIX
STRASBOURG

DUM LA TUTA JARO...

ELSTARAJ STAĜOJ KAJ KULTUR-FERI-SEMAJNOJ EN... KULTURA CENTRO ESPERANTISTA
DE LA CHAUX-DE-FONDS (SVISLANDO)

Petu tre detalan programon 1987 al

K.C.E., PF 771, Postiers 27, CH-2301 LA CHAUX-de-FONDS .

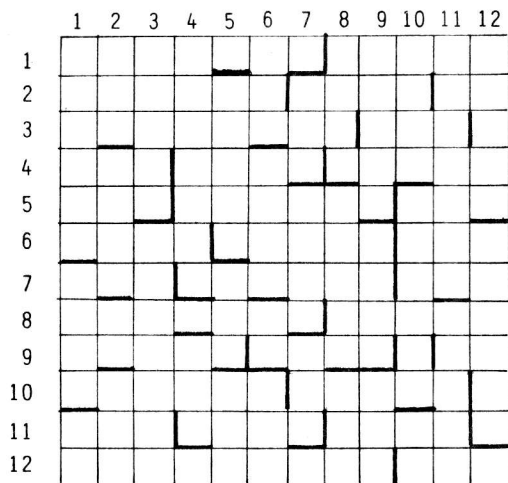
"Tiu, kiu nur unu fojon vizitis K.C.E. ne povos ne reveni!..."
- Li, ŝi, mi... ni ĉiuj!-

Bona ideo por viaj finjaraj festoj... 26 decembro - 3 januaro: VINTRO-FERIADO!...

PROMEN-SKIADO, PRELEGOJ, LINGVO-PERFEKTIĜO... Petu la detalan informilon!

distra angelo

HORIZONTALALE

1 murmureti - surdigi. 2 tualetaĵo - egala al 90 - prepozicio. 3 kiun oni povas direkti - germana regiono (r). 4 adverbo antaŭ nombro - dika birdo (r) - kovri, tegi. 5 skapi kampon (r) - brilkolora birdo - ĝi trapikas la ŝelon (r). 6 fermilo - resti nenion farante (r) - sufikso. 7 serpento (r) - ĝi fiksas la planton - posesiva. 8 senkolora gaso (r) - spicita engraŭlo (r). 9 instrua parolo (r) - malmolaĵo de la haŭto - interjekcio. 10 etendita aranĝo - diseretigi. 11 politika unuigo de ŝtatoj (r) - snureto - eluzi (r). 12 cefalopodo (r) - amfibolo aŭ pirokseno - malpuraĵo (r)

KRUCVORTENIGMO

VERTIKALE

1 demenco (r) - metala najlego (r) - sufikso. 2 maldika metalo (r) - longbeka birdo - konjunkcio - membro de grupo. 3 senrajte uzi (r) - malnova mezurunuo (r). 5 skribaĵo (r) - fari - etendaĵo da akvo (r). 6 longa antikva vesto (r) - staŭdo (r) - prepozicio - onklo (r). 7 maljuna (r) - pensi, senti (r) - inklino. 8 bati grenon (r) - trinkvazo (r) - laŭtempa rivero (r). 9 korto ĉe la romaj domoj - por ĉirkaŭigi - parto. 10 islama respubliko (r) - diversforma ilo (r) - kvanto. 11 konsenti - virnomo. 12 farbo (r) - drinkejo (r).

SILABENIGMO

Pere de la ci-subaj alfabete ordigitaj "silaboj", malkovru la vortojn, kies difino trovi gas dekstre. La du krucunitaj kolumnoj, vertikale legataj, elformas proverbon.

ab ad ad ajo ak bli ca ci cir eŭ fe id iko im io iro is it ja ke ko la lo mis mo mo mo naŭ nda ni nio no no no no olo on op or or pa per ra re so su ti to

1	+ - - + -	ne havanta apartan kompetecon
2	+ - - + - -	severe riproĉi
3	+ - - + - -	senigita je vidkapablo
4	+ - - + - - -	anonima informo
5	+ - - + - -	simio
6	+ - - + - - -	respondo neerariva
7	+ - - + - -	kornea inflamo
8	+ - - + - -	profundego
9	+ - - + - -	orientulo
10	+ - - + - - -	germana nilono
11	+ - - + - -	alproprigi al si
12	+ - - + - - -	longkrura birdo
13	+ - - + - - -	ne valoras originalon
14	+ - - + - - - -	stilfiguro
15	+ - - + -	gamintervalo
16	+ - - + -	helena sorĉistino
17	+ - - + - -	konstelacio

SOLVOJ DE LA LASTAJ ENIGMOJ (n°58)

Krucvorttenigmo: senkremigita ukaz opi or sol pruo tombak nu rak sako ej io edr nord lasi nia egala atel ĉit rido uzi lu ergo ume rokeg ring bolet on tenon fotelo vojo nepre ran ir smeraldo di

Silabenigmo: "Urson al mielo oni ne tiras!"